

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

Sect. 1. Sententia adversaria proponitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95892](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95892)

numero denario concluderunt propter rationes supradictas.

136 Ad illud autem quod solet opponi, cur scilicet sint novem prædicamenta accidentium, cum tantum sit vnum substantiæ?

137 Respondeo cum communi Doctorum id non esse mirum, magis enim multiplicatur accidentia, quam essentia rerum quæ substantiæ dicuntur; nam vni substantiæ correspondent quam plurima accidentia in ipsaque plura, ac varia inveniuntur accidentia. Præterea, quia in substantia vt sic est vnus modus efficiendi, & denominandi primam substantiam, nempe in quid, in accidentibus autem est multiplex, & ideo æquum est vt sit vnum prædicamentum substantiæ, accidentium vero plura.

138 Ad illam rationem à priori nego quod modus contractionis, vel determinationis entis completi, aut accidentis completi ad suprema capita prædicamentorum non sit per veram compositionem cum differentiis quæ possunt esse extra rationem generis, certe enim ens completum, & accidens completum descendit ad prædicamenta sine transcendentia in differentiis eorum, vt patet ex supradictis, ac proinde talis descensus est per veram contractionem, & compositionem, quia inferiora addunt supra ens, & accidens completum veras, & proprias differentias distinctione excludentis ab exclusio distinctas; unde talia superiora prædicata vere descendunt vt generaliter ens vt sic, & accidens vt sic prout abstrahit à completo, & incompleto taliter non descendant, siquidem transcendunt differentias ultimas inferiorum; quapropter ex eo solum, quod ens vt sic, & accidens vt sic non contrahantur ad suprema capita prædicamentorum per veram contractionem, & compositionem metaphysicam, non ideo debet negari talis contractio, & compositio de ente completo, & accidente completo, ac per consequens debet concedi illis ratio generis.

139 Ad tertium, primo nego maiorem vt patet ex dictis in metaphysica, secundo demus maiorem, & concedamus minorem simul cum consequentia illius primi syllogismi; nego tamen absolute secundam minorem, nam inter ens, & decem prædicamenta mediant ens completum, & accidens completum vt patet ex dictis.

140 Ad vltimum contra, nego quod ens sit analogum, & idem dicimus de accidente vt sic intrinseco respectu suorum inferiorum.

QVÆSTIO III.

Vtrum substantia, & accidens ponantur in prædicamento in abstracto vel in concreto.

SECTIO I.

Sententia Adversaria proponitur.

PRIMA Sententia asserit substantiam in abstracto non poni directe, sed solum indirecte in prædicamento, huius sententia Patronus est P. Suarez in metaphysica, tom. 2.

disposit. 34. sect. 8. num. 12. vbi his verbis propriam mentem profert; cetera vero omnia quæ primam aut secundam substantiam componunt physice, aut metaphysice revocantur ad prædicamentum substantiæ, non tamen constituuntur in recta linea; ratio huius est, quia non sunt completa substantiæ (& paulo post) huiusmodi autem sunt imprimis ipsæ naturæ substantiales, prout in abstracto significantur, & concipiuntur; nam licet hæc possint inter se concipi cum subordinatione, & quasi constituendo suam lineam proportionatam illi, quæ ex primis, & secundis substantijs constituitur (sic enim concipitur hæc humanitas, & supra illam humanitas, & supra hanc naturam animalis, vsque ad substantialem naturam) tamen tota hæc linea, & series est secundum quid substantia, & ideo tantum secundum quid, seu per reductionem pertinet ad illud prædicamentum, & vnumquodque ex illis abstractis ad suum proportionale concretum revocatur, id est, hæc humanitas ad hunc hominem, humanitas ad hominem, & sic de reliquis. Unde consequenter fit vt alterum etiam extremum huius compositionis, scilicet substantia vel singulariter, vel vniuersè concepta non possit directe in hoc prædicamento collocari, quia multo minus est completa substantia quam ipsa natura, reducit tamen ad eadem composita cum prædicta proportionem, nam componentia ipsa ad suum compositum revocanda sunt. Atque idem iudicium est de partibus essentialibus substantiæ compositæ, quales sunt materia, & forma, in quibus etiam potest intellectus suas lineas constituere, & maxime informis, quas possumus vel in individuo concipere, vel in specie, & à formis specie diversis possumus etiam conceptum genericum abstrahere, qualis est conceptus formæ elementaris, vel animæ sensitivæ, & in materia potest facile aliquid simile excogitari, præcipue si verum est dari materias specie diversas, quas in generica ratione materiæ convenire necesse est; verum tamen tota hæc coordinatio est secundum quid, & per reductionem respectu prædicamenti substantiæ, quia nec materia nec forma est completa substantia, neque individua earum sunt primæ substantiæ, aut hoc aliquid vt sumitur etiam ex Aristotele 2. de anima, cap. 1. & 7. metaphysica, cap. 3. sic P. Suarez, eandem sententiam sequuntur Cerna, Rubius, Sanchez, Balera, & alij, & probatur.

Primo, quia si in prædicamento ponantur substantiæ abstractæ, erunt duo prædicamenta substantiæ, sed hoc est absurdum, cum solum sit vnum tale prædicamentum; ergo non ponuntur substantiæ abstractæ in prædicamento; maior probatur, supponendo quod prædicamentum substantiæ sit ex concretis, vt ex homine, animali, &c. quo supposito sic argumentor, quia prædicamentum est prædicabile coordinatio, sed non possunt vnica coordinatione coordinari abstracta, & concreta; ergo nec possunt vnum prædicamentum constituere, quod si constituunt illud, diversum erit à prædicamento concretorum; unde vnum concretum, & alterum abstractum duo erunt sine dubio, quia vnum, & vnum duo sunt.

Secundo, quia prædicamentum est coordinatio generum, & specierum, sed abstracta non possunt esse genera, & species; ergo ex abstractis non potest coordinari prædicamentum; minor sic probatur, quia abstractum superius vt animalitas, quæ

est genericum abstractum non predicatur de specificis, ut de humanitate, & equitate, sed quod non predicatur de pluribus differentibus specie non potest esse genus: ergo abstracta non sunt generabilia nec sunt species: ergo.

4 Secunda sententia ait solum concreta accidentium poni directe in predicamento, quæ sic probatur.

5 Primo, predicamenta accidentium distinguuntur penes diversum modum predicandi de substantia: sed accidentia non predicantur de substantia nisi in concreto: ergo.

6 Secundo, quia accidentia debent collocari in predicamento secundum illud nomen, quod magis explicat eius naturam; sed huiusmodi est concretum solum: ergo solum, &c. Probatur minor, concretum accidentis semper est denominativum; sed denominativum solum proprie significat naturam accidentis quatenus adiacet subiecto, quod est proprium accidentis: ergo accidentia in concreto solum ponuntur in predicamento, & non in abstracto.

7 Tertia sententia asserit solum abstracta accidentium, non concreta poni directe in predicamento, & probatur sic, illud ponitur in predicamento quod est ens per se, & non per accidens: sed concreta accidentium cum dicant compositionem diversarum naturarum completarum sunt entia per accidens, & solum abstracta sunt entia per se: ergo sola hæc, & non illa ponuntur in predicamento.

SECTIO II.

Prima Conclusio ostenditur.

8 **P**rima conclusio: abstracta substantialia ut humanitas, & animalitas ponuntur directe in predicamento; sic communiter peritiores neoterici, & probatur.

9 Primo, quia illud ponitur directe, & per se in predicamento quod est ens reale per se, & completum essentialiter: sed abstracta substantialia ut animalitas, & humanitas sunt huiusmodi: ergo sunt directe in predicamento collocanda; maior est evidens ex conditionibus omnibus, quæ à communi Doctorum consensu solent requiri, ut res in predicamento collocentur; quod autem essentialiter debeant esse completa quæ collocantur in predicamento sic patet, quia ideo non ponitur existentia in predicamento, quia non est complementum essentialiter respectu rerum. Item homo truncus sine manibus, & pedibus potest poni in predicamento, quia licet non haberet manus, aut pedes, cum tamen tunc esset essentialiter completus, sufficeret ad hoc ut poneretur in predicamento, quia manus, & pedes non sunt de complemento essentiali hominis. Evidentius confirmatur, nam ad demonstrandum metaphysica solum agit in predicamento de rebus secundum sua predicata essentialia, nihil contemplando de eorum existentia, aut integritate substantiali, aut entitativa, nam predicamenta sunt propria metaphysicæ. Metaphysica autem solum agit de predicatis essentialibus: ergo solum ordinat predicamenta ex rebus completis essentialiter, & per se, & non curat de aliis rebus, quæ extra essentiam illorum sunt, quare communiter solet definiti, predicamentum est coordinatio generum, & spe-

ciem, aut predicatorum essentialium: atqui inter genera, & species nihil reperitur de integritate entitativa, aut substantiali: ergo.

Minor illa in qua est tota difficultas sic probatur, illud est completum essentialiter, cui nihil essentialiter deficit, à quo essentialiter compleatur: sed humanitati Verbi v.g. nihil essentialiter deficit à quo essentialiter compleatur: ergo humanitas est quid completum essentialiter; maior sic probatur, ideo Deus in quantum est completus essentialiter, & homo est ens completum essentialiter, quia illis nihil deficit essentialiter à quo in suis essentiis compleantur, & contra materia prima est incompleta essentialiter, quia illi deficit forma à qua completetur essentialiter: ergo. Minor sic probatur, humanitas quatenus talis est solum deficit suppositaliter: sed hæc non est complementum essentialiter respectu humanitatis, nec convenit ut predicatum essentialiter, nec est de essentia humanitatis: ergo nihil essentialiter deficit. Probatur hæc minor, terminus alicuius entitatis est extra essentiam rei cuius est terminus, ut videre est in ultimo indivisibili motus, in puncto terminativo lineæ, &c. sed substantia est ultimus terminus humanitatis: ergo substantia non est de essentia, sed extra essentiam rei. Quod probatur sic evidenter, quia Christus in quantum homo fuit completus essentialiter ut talis, & in esse hominis: sed nihilominus illi deficiebat substantia humana, quæ est suppositalitas: ergo substantia non est essentialis homini; probatur hæc consequentia, quia impossibile est quod aliquid sit completum essentialiter cui deficit aliquid essentialiter predicatum, sed Christo in quantum homo est, deficit substantia humana, & nihilominus essentialiter completus in quantum homo: ergo substantia non est predicatum essentialiter hominis.

Confirmatur primo hoc, quia de fide constat Christum in quantum hominem non distingui essentialiter, & specie à quocumque alio homine: sed si substantia esset predicatum essentialiter, Christus essentialiter distingueretur ab hominibus: ergo substantia non est predicatum essentialiter; sequela sic probatur, quando distinguuntur in aliquo predicato essentiali, vel quando datur in vno predicatum aliquid essentialiter quod non datur in alio: sed Christus habet substantiam divinam, quæ totaliter, & essentialiter, & omnimodo distinguitur à substantia creata: ergo si per vos substantia est predicatum essentialiter, aliquid predicatum essentialiter essentialiter distinctum datur in Christo quod in cæteris hominibus non reperitur: unde necessario distingueretur essentialiter Christus qui est homo à cæteris hominibus, quod est falsum: ergo substantia non est de essentia hominis, ut homo est.

Confirmatur secundo, in hoc distinguitur natura divina à creata, quod de essentia naturæ divinæ est substantia absoluta, si datur & existentia; de essentia autem naturæ creatæ non est nec existentia, nec substantia; unde natura creata non petit essentialiter subsistere in se, sed potest subsistere in alieno supposito, ut humanitas Christi subsistit in supposito divino: ergo substantia non est complementum essentialiter naturæ humane.

Vigetur, quia licet substantia absoluta sit de essentia divinitatis, & Dei, nihilominus substantia